

17.06.2020. Apaļo kokmateriālu kvalitātes standarta aktualizācijas darba grupa
Sanāksme Nr. 14
Stabi
AS "Sadales tīkls"

Sanāksmes dalībnieki:

Eriks Eisaks, SIA "Jauda-koks"

Juris Meirāns, AS "Latvijas valsts meži"

Juris Spalva, AS "Sadales tīkls"

Raivo Ošis, SIA "Metsa Forest Latvia"

Toms Leitāns, RDB Industrial Supply Ltd (OU)

Ziedonis Miklašēvičs, AS "Latvijas valsts meži"

SIA "VMF LATVIA":

Gatis Juhņēvičs

SIA "Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība":

Jānis Magaznieks, Kristīne Kenigvalde

Darba kārtība:

1. J. Spalva informē darba grupu par šīs sanāksmes darba plānu.

J. Spalva iepazīstina ar vizuāliem uzskates materiāliem, kā tiek veikts zaru, trupējušu zaru, zilējuma stadiju novērtējums AS "Sadales tīkls".

J. Magaznieks komentē, ka konkrētas pakāpes zilējums jau norāda, ka kokmateriāli glabājušies mežā ilgāk par vienu mēnesi.

Darba grupa apskata stabu koksnes glabāšanas laukumu.

J. Spalva iepazīstina darba grupu ar specifisku koksnes vainu, kas pirmajā brīdī izskatās kā trupējis zars, bet patiesībā ir kā trupe atsevišķās sortimenta daļās un informē, ka šī specifiskā koksnes vaina ir grūti identificējama, bet to ir iespējams identificēt.

J. Meirāns ierosina, ka šī specifiskā koksnes vaina būtu aprakstāma kā trupe sānu plaknē.

G. Juhņēvičs ierosina veikt stabu koksnes vērtēšanu pēc pirmās mizošanas.

J. Magaznieks lūdz J. Spalvu vizuāli parādīt, kuri no zariem uzskatāmi par trupējušiem un kādi zari būtu pieļaujami definējot koksnes vainu robežvērtības.

J. Spalva informē, ka zaru mieturis ir vājā vieta, kur notiek stabu lūšana.

2. Darba grupa diskusiju rezultātā vienojas, ka nepieciešams papildus apraksts koksnes vainu trapes sadaļā – trupe sānu plaknē (šo koksnes vainu nepieciešams aprakstīt arī pie vērtēšanas).

3. J. Magaznieks lūdz precizēt veselu, trupējušu, nokaltušu zaru definīcijas.

J. Spalva komentē, ka lielākā daļa zaru būtu attiecināmi pie vesels/nokaltis.

4. Darba grupa diskutē par koksnes vainu “zilējums”.

J. Meirāns komentē, ka stabu ražošanai paredzētajiem sortimentiem, kuri kravā atlasīti no dažādām krautuvēm būtu grūti noteikt konkrētu glabāšanas termiņu mežā, jo ir pieejama informācija tikai par krautnes vecumu, bet nav informācijas par katra sortimenta vecumu.

J. Magaznieks komentē, ja nav iespējams precizēt konkrētu glabāšanas laiku mežā, tad koksnes vainas “zilējums” vērtēšana tiek veikta ierastajā kārtībā. Ja piegādātājam ir iespējams nodrošināt piegādes ar zināmu glabāšanas laiku, tad konkrētos gadījumos iespējams organizēt šādas piegādes.

5. Darba grupa apskata stabu koksni ar dažādas pakāpes koksnes vainām pirms un pēc vairākkārtējas virpošanas.

J. Spalva komentē koksnes vainu “līkumainība” - stabu koksnes ražošanas procesā būtu būtiski, ka līnija, kas savieno tievgaļa un resgaļa gala plaknes viduspunktus neiziet ārpus staba sānu virsmas.

J. Spalva veic urbumu impregnētā stabā ar saussānu un uzskatāmi parāda, kā sasveķojuma zona zem saussāna rada barjeras zonu, kurai netiek cauri koksnes ķīmija.

6. Diskusiju rezultātā darba grupa vienojas, ka saussāns līdz 2 cm dziļumam būtu pieļaujams staba koksnes redzamajā daļā no 1 m augstuma līdz tievgalim un pieļaujams arī neredzamajā daļā līdz 1 m augstumam.

J. Magaznieks precizē, ka attiecībā uz koksnes vainu “trupējis zars” vainas robežvērtības saglabājamās iepriekšējā līmenī un trupes sadaļā nepieciešams papildus aprakstīt trupi sortimenta sānu plaknē.

7. Diskusiju rezultātā darba grupa nonāk pie sekojošā koksnes vainu robežvērtību sadalījuma projekta stabiem:

Vainas definīcijas	Vainas nosaukums	Maksimāli pieļaujamās koksnes vainas		Komentārs
		Atsevišķi zari	Zaru mieturis	
1.2.1	Nokaltis zars/ Vesels zars	zaru caurmērs līdz 1/4 no staba caurmēra zara mērīšanas vietā	zaru caurmēru summa līdz 2/3 no staba caurmēra zaru mērīšanas vietā	
	Trupējis zars	zaru caurmērs līdz 1/6 no staba caurmēra zara mērīšanas vietā	zaru caurmēru summa līdz 2/3 no staba caurmēra zaru mērīšanas vietā un/ vai lielākā zara caurmērs līdz 35 mm	
2.1.1	Serdes plaisas	Pieļauj		
2.1.3	Gredzenveida plaisas	Pieļauj		
2.2.1	Sala un zibens plaisas	Nepieļauj		
2.3	Gāšana un sagarumošanas plaisas	dziļums līdz 2.0 cm		
3.1.1	Rievotais blīzums	Pieļauj, ja rievu leņķis ir lielāks par 90°, bet ja leņķis ir mazāks par 90°, tad rievas dziļumu pieļauj līdz 5.0 cm		
3.3.1	Vienpusīgā/daudzpusīgā līkumainība	Līnija, kas savieno tievgaļa un resgaļa gala plaknes viduspunktus nedrīkst iziet ārpus staba sānu virsmas		
4.7	Saussāns	Pieļauj neredzamajā daļā līdz 1 m augstumam; redzamā daļā no 1 m augstuma līdz tievgalim pieļauj līdz 2 cm dziļumam		
5.1.2	Meža trupe	Nepieļauj		
	Priežu piepe (<i>Phellinus pini</i>)	Nepieļauj		Nepieciešams apraksts/foto/precīzāka definīcija
5.2.1	Aplievas iekrāsojums/ zilējums	Pieļauj, ja nodrošināts noteikts piegādes termiņš līdz 1 mēnesim pēc sagatavošanas vai pieļauj sānu virsmā līdz 5 mm		
5.2.2	Glabāšanas trupe	Nepieļauj		
6	Kukaiņu – kāpuru bojājumi	dziļums līdz 3 mm		
7.1	Mehāniskie bojājumi gala virsmā	Pieļauj, ja neskar staba nominālo garumu		
7.2	Mehāniskie bojājumi sānu virsmā	dziļums līdz 2.0 cm		
7.3	Apogļojums	Nepieļauj		